

Pretului

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a în lăintrulu monarchiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Ori-ce inserate, se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu. Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 94.

Sibiu, 22/4 Decembre 1878.

Anulu I.

Discursurile celor doi ddni deputati romani tinute în diet'a Ungariei 25 Nov. a. c.

Din cei vreo 12 deputati de nationalitate romana, cari au fostu alesi în camer'a Ungariei între greutati nespuse, cu ocaziunea desbaterilor la proiectele de adresa au cuventatu doi insi din barbatii cei mai luminati si mai vigurosi, adeca ddni Parteniu Cosma si Georgiu Popu, ambii alesi din partile Ungariei proprie. Discursurile ddloru se vediu publicate în câteva diarie magiare, inse numai în estrase facute de către redactiuni, care cum convine partidei sale. Credemu inse că lectoriloru nostrii le mai convine, că se le aiba din cuventu în cuventu dupa testulu stenografatu, cu atât mai virtosu, că amendoi au votatu contra proiectulu ministeriale. Spre parerea noastră de reu, noue acelu testu ungurescu ne lipsese în momentul acesta. Intr'aceea unu amicu, care petrece de câteva zile în capital'a Ungariei, avu bunatate a ne trimite în orele din urma discursulu întregu alu dlui G. Popu, carui îi si facemu locu, asteptandu intr'aceea si pe alu dlui P. Cosma, întregu.

Dn. G. Popu a cuventatu precum urmédia:

Onorata casa! Înainte de ce mi-asi motiva votulu ce voiu a da, cu ocaziunea importantei desbateri asupra adresei la vorbirea de tron, dati-mi voia, că se esprimu multumita cordiala on. domnu Zsedényi pentru magulitóri'a aducere aminte, prin care a resuscitatu vitejiele, ce romanii au reportatu împreuna cu magiarii, în sangerós'a lupta de pe „Campulu panei“.

Este unu fenomenu atât de rar acestu, din partea barbatilor de statu magiari, — si chiaru din acestu motivu, pentru noi romanii, de o buna impresiune, — încâtu me simtiu indemnatu aici în faci'a parlamentului, a dá espressiune de nou multamiriloru mele, chiaru de a-si riscá se aducu pe dlu Zsedényi în positiunea de a fi satiratu, precum fusese dlu Mocsári, din partea dlui Prileski Tádé, candu i am multamitu pentru că aperse interesele romane cu ocaziunea desbateri lelei electorale din Transilvani'a.

Consecinti'a ce dlu Zsedényi trage din recunoscerea, că adeca „colosulu dela nordu nu pôte contá pe romanii“, ca corespundiatória starei adeverate a lucrului, — din parte-mi inca o primescu; am inse de a observá, că spre a docu-

mentá acésta, pôte dsa se afle motive mai de indemana, si anume pôte afli motive chiaru în faptele complinite în dilele noastre; că-ci lumea întreaga scie, că serman'a Romani'a s'au adresatu către tóte poterile, si în prim'a linia către statulu nostru, cerendu ajutoriu contra russia, dér' fóra vre-unu resultatu, fiindu-ca noi, precum voiu avé onóre a ve documentá, — în nefericit'a nostra stare dualistica, necum se fimu fostu în stare a aperi pe altii de muscali, dér' nu eram în stare a ne aperi noi pe noi insine.

On. domnu Zsedényi inse, dreptu consecintia pentru recunoscerea bravurei romane de pe „Campulu panei“ a mai disu, că natiunea romana a fostu primita în lăintrulu barieleru constitutiunei magiare.

La acésta afirmare a dsale, — pentru restabilirea adeveratei stari a lucrului, — mi iau voia a-i reflectá cu urmatóriele întrebări si anume:

Cum va poté dlu Zsedényi compará afirmat'a primire a natiunei romane în barierele constitutiunei magiare, cu acea dispositiune a legiloru unguresci din Transilvani'a, dupa cari: „Valachica natio toleratur, tantum usque ad beneplacitum principum et regnicolarum“?*)

Cum va poté dsa compará toleranti'a religio-nara a magiariloru, cu tristulu faptu, că romanii de relegea gr.-or. în restempu de 64 ani, dupa fortiat'a introducere a unirei, nu au avutu episcopi, ér' preotii loru au fostu constrinsi a si cauta asilu contra asupririloru, prin tieri straine, pectan s'a intemplat cu parintele protopopu Balómiri, care a fostu necesitatu a cere midiolocirea imperatesei Catarin'a II, pentru aparare din partea imperatesei Mari'a Teresi'a.

Tristu faptu acela domni mei, ca de si romanii în tóte timpurile, dela unu milenariu încóce, de candu se afla cu magiarii împreuna în acésta patria, — în butulu desperateloru positiuni politice, — si

*) Articiu de lege, prin cari natiunea romana întreaga si religiunea romaniloru în Transilvani'a fusese declarata de straina si suferita (tolerata) în acésta patria numai până ce va placea principelui si dietei, sunt mai multi, între cari vinu la loculu antaiu Art. I. tit. VIII din codicele Aprobatae Constitutiones Part. I. Art. 4 tit. VIII. — Art. 1 tit. IX., éra din Partea III. Art. 1 tit. VIII. Din P. V edictium 39. 42. 43. 44. si altele multe. Not'a Red.

acésta o tienemu de unic'a superbia, — si-au înplinitu cu credintia detoriele loru către tíera, sacrificandu sangele si viét'a loru în totu de una, de câte ori a fostu trebuintia, si nu odata au datu patriei barbati eminenti, barbati de statu, de si aceia nu au servitu interesele patriei sub firm'a loru nationala, — cu tóte aceste, îndreptatirea nationala a romaniloru nu s'a recunoscutu nici-odata; pe candu de alta parte, — în mani'a faimósei tolerantie religio-nare, cu care d-vóstra vi place a ve falí la lume, — romanii din Transilvani'a au fostu dati préda catoliciloru si reformatiloru, ér' cei din Ungari'a în discretiunea tiranica a serbiloru venetici.

Si acum, revenindu la discussiunea asupra adresei la discursulu de tron, trebuie se constatu din capulu locului, că o asemenea desbateru momentósa asupra adresei, nu s'a mai intemplat în acésta camera de la anii 1861, de atunci, de candu diet'a magiara alunecase pe ominosulu terenu alu tacticei fatale.

O, déca acésta desbateru ar însemná, că amu ajunsu la punctulu de despartire, si rumpendu pe venitoriu cu tactic'a ce a causatu atâté nenorociri sermanei noastre tieri, on. casa cu votulu seu ar arata calea, pe care înaintandu, s'ar poté conduce la limanu corabi'a statului nostru, ce acusi stá se se cufunde!

Scim cu totii, Domniloru, că fatal'a tactica a începutu cu ocaziunea desbateri asupra adresei la discursulu de tron, în diet'a dela 1861, si că de atunci tóta actiunea noastră politica până în diu'a de astadi nu a fostu alta, de câtu o necontenita tacticare, până candu amu ajunsu la culme, până candu esistenti'a séu perirea sermanei noastre tieri, este pusa pe una singura fóia a tacticei.

Pentru-cá pe viitoriu se potemu invetiá din peccatele trecutulu, dati-mi voia, se ve numeru momentele mai însemnate ale tacticei fatale. (Se audimu.)

Se amintimu numai impregiurarea, că afacerile noastre aru fi luat cu totul alta directiune facia cu situatiunea politica si cu ruginitile dispositiuni ale instrumentelor absolutismului, déca voturile de la anii 1861 s'aru fi adresatu monarhului, cá espressiunea, nu a tacticei, a slabiciunei, ci a ecuitatii si sinceritatii.

Din peccatu se nasce peccatu. (Voci: asie e). Tactic'a dela anulu 1861 a nascutu tactic'a

Foisiór'a „Observatoriului“.

Marin'a séu Zimbetulu Madonei.

De Paul Féval.

Traducere de: D. Petrescu.

Intre Cesena si Rimini, frumósele fete din Romagna sciu o graciósa istoria.

E curatu paradisulu, acésta bogata tíera, prin care stralucitoriulu curentu alu Rubiconului curge până în golfulu Venetiei.

Piciorulu Cesarelui invingétoru n'a lasatu aci nici o urma. Dragalasiel fete, cu braciule góle, ce vinu a luá apa din und'a istorica, nu cunosc numele lui Cesare. Dar', sirmanulu nume alu lui Francesco aduce în ardietóriu loru ochi lacrimel séu unu surrisu.

I.

Marina era mai delicata si mai palida cá brunele nimfe din St. Angelo; mai mandra inse, de si era blanda cá si cei siése-spre-diece ani ai ei, dar' si mai frumósa.

Castelulu Pisaniloru fusese ruinatu în tempulu resbeleloru din secolulu alu XV. Elu se ridica singuraticu si melancolicu printr'e salciele si plopii cei înalti, pe jumetatea cóstei unei coline fertile ce remanea nelucrata.

Marina se nascuse în aceste nobile ruine. În giurulu léganului ei, totulu vorbea despre marirea trecuta. Pardosé'a odaitei în care torcea doic'a ei, era de marmora, si pe zidurile crepate se vedeau fresce presarate de maiestri.

Erau domenii imense ce purtau numele tatalui ei; Rubiconulu traversá miluri întregi, între cei doi tiermuri ce fusese ai stremosiloru ei.

Tiermuri pustiite, mosii nelucrate, bordee miserabile lipsite de plugari! Inferratulu picioru alu armatelor calcase seminti'a, si mincinosi sunt cei cari vorbescu despre campii fecundate prin lupte!

Pisani si feme'i a sa erau nisce betrani. Nu mai

avéu altu copilu de câtu pe Marina. Numele murise. Famili'a se stingea cu încetulu într'o nemiscare misera, descuragiata.

Era o ruina omenéscá într'aceste ruine de porphyru si de marmora, îngropate dejá sub pulbere.

Si Marina: ultima Pisani, cá acelu vlastaru ce cresce din radicin'a betranului trunchiu, alu carui verfu s'a uscatu, concentrase într'insa frumseti'a némului seu si tristetiile unei agonii austere.

Era o copila simpla si naiva, dar' traindu într'o lume ce nu mai era acum lumea ómeniloru. Feciór'a, leganandu dumnedieesculu copilu, angerii cu aureolele loru stralucitóre ce 'si întindeau aripile în ferestrele pe jumetate sterse, santii cei cumpetati si îngalbeniti de pocaintia, înpreunandu'si manile loru slabite si ascundiendu'si ochii aprinsi, în fundulu orbiteloru îngropate: éta ce cunoscera si ce iubea ea; ceea ce o atragea si 'i facea frica.

Era o capela gothica, care mai pastrá remasitie din vechi'a splendóre. Comites'a Pia Pisani, stramósi'a tatalui Marinei o construisese odinóra cu mari chieltueli pentru a plati lui D-dieu o datoria misteriósa. Piciorulu calcá acolo pe unu mosaicu compus din petricele albe si rosii, taiatu în quadrate prin vine de lapis. Din trei laturil partile ei de lemnu isi pierdusera prin umediala picturele lor; dara paretele alu patrulnea, espusu fiindu radielor din apusu, pastrá inca oper'a vre unui maiestru necunoscutu, o Fecióra, a carei facia ceréscá stralucia si zimbea.

Marina alesese acésta capela cá locu de retragere. Acolo petrecea ea lungi óre. Se rogá si meditá. — Si suridea.

Cui? Pucinu sci unde sbóra visulu unei fete?

II.

Francesco sosi în satulu St. Angelo pe la anulu 1530. Era din Florentia. Avea douedeci de ani.

Portulu seu éra acela alu unui cavaleru, dar' n'avea în punga nici o lascaia macaru.

Betranulu Pisani i dise:

— De vei mai gasi unu coltiu acoperitu în cas'a tatalui meu, asterneti acolo patulu. Pune-te la mész'a mea si fii copilulu meu.

Nu-si mai dá titlulu de comite, betranulu Pisani, fiinduca era prea saracu. Dara generosu totu mai era: sangele bunu nu minte nici-odata.

Francesco isi facu patulu într'o sala unde dormisera principi. Luá locu la mész'a fara s'iala si manca, cá unu bravu ce era.

Iubea pe Pisani si pe feme'i acestuia cá si cum ar fi fostu parintii sei; iubea pe Marina altfelu si mai multu decatu cum ar fi iubit pe sor'a sa.

Prin satu se dicea:

— Francesco va fi barbatulu Marinei.

Si se înveseléu, pentru-ca Pisani erau respectati în partea locului cá si nisce sfinti cu serbatori padite.

Si era atâtu de iubita Marina!

În totu St. Angelo nu s'ar fi aflatu pentru ea unu barbatu cá domnulu Francesco; pentru-ca i se dicea domnulu Francisco, cu tóte că n'avea o lascaia franta.

Macaru cá era mai saracu cá Iovu, mandr'a lui tienuta impunea tuturoru.

Candu esia deminét'i'a, infasiuratu în mantau'a sa, aruncandu spre campuri o lunga privire ganditóre, cei ce-lu intalneau nu se poteau opri de a nu 'i dice: Domnulu fia cu tine! Nu se uitá la lucruri ori la ómeni ca altii, Francesco acesta. Ochii lui pareau ca au darulu de a vedea mai departe si mai bine cá ochii altora.

Adesea ilu vedusera, în picórele colinei, contemplandu castelulu înflacaratu de radielul séului ce apunea; lumin'a ardietóre insufletíá atunci ruinele, si le dá unu aspectu feericu. Marmor'a se incaldia; aceste sfaramaturi tacute, faceau o impresiune de magnificentia supra-umana.

Castelulu Pisaniloru nu va fi fostu asia de frumosu nici candu zidurile sale noue se ridicau cu mandrie spre ceru!

(Va urmá).

cuprinsa in artículu de lege XII din 1867 séu asia numitulu dualismu, care dupa firm'a mea convingere, castigata prin esperienti'a de tóte dílele, este isvorulu, este inceputulu totororu nefericiriloru nóstre. (Aprobari in stang'a).

La anii 1867, ne mai potendu austriacii se maltrateze singuri tóte natiunile imperiului, prin artículu de lege XII la aparintia au impartitu poterea cu natiunea magiara, si prin acésta impartire, in loculu blastematei legi „unio trium nationum“, s'a inauguratu „unio duarum nationum“.

La aparintia déra, magiarii dualistici, dupa 350 de ani s'au impacatu cu inimicii loru de mórte; eu inse credu cà, basandu-ne pe faptele complinite, pretiulu acestei infratiri s'aru póte espune in scurtu si mai nimeritu asia:

„Ceea ce austriacii nu au fostu in stare a indepliní singuri in restempu de 350 de ani, adeca a ruiná si a nimici atátu materialmente cátu si moralmente Ungari'a si in prim'a linia pe natiunea magiara, aceea si a succesu prin concursulu dualisticiloru magiari.

Onorata casa! Nu voiu se ve superu cu reamintirea multor gravamine, ce adese si fórté precisu s'au pronuntiatu in acésta camera, ci constatezu pe scurtu, cà gubernulu magiaru fu auctorisatu prin dualismu, cà se póta comite tóte relele in tíera, si cà dualismulu a lipsitu pe gubernu de poterea, cà se facea cátu de pucinu bine (aprobari in stang'a).

Dér' ve întrebu, ar fi fostu óre absolutismulu austriacu in stare de a indoi contributiunile, cari inca si pe atunci erau pré grele?

Ve întrebu dloru, ar fi fostu in stare absolutismulu austriacu a nimici poterea tiei, atátu din punctu de vedere materialu, cátu si alu poterei spirituali, intru atáta, încátu se o duca până la abisulu desperarei, unde ne aflamu adi cu totii, fóra diferentia de nationalitate? Ve întrebu, ar fi fostu elu in stare se nimicéscá pe cei mai eminenti barbati de statu ai tierii, — intielegéndu intre ei si pe dlu ministru-presiedinte actuale (aprobari in stang'a), — si ve mai întrebu, cutezatu-aru fi austriacii, fóra conclucarea dualisticiloru magiari, a face o politica orientala atátu de fatala? Nu, si de o mié de ori nu!

Si fiindu-cà parol'a dilei de astadi este politic'a esterna, politic'a orientala, eu ca deputatu întrebu pe gubernu, si in prim'a linia, pe dlu ministru-presiedinte, cá se 'mi spuna, se-mi esplice, cà ce politic'a esterna are dsa? — fiindu-cà dsa nu face politica orientala in interesulu Ungariei, ceea ce i-au aratatu până la evidentia in Dobritinu insasi natiunea magiara, si i-au probatu acésta tóte cercurile alegetórie din tíera, unde elementulu magiaru este compactu, si ai caroru representanti, cu pucina esceptiune, au ocupatu bancele partidei opoitionala.*)

Atátu de chiaru s'a pronuntiatu natiunea magiara, asupra dlui ministru-presiedinte, încátu dlu Tisza in tóta Ungari'a nu a fostu in stare se afle unu cercu, care se-lu onoreze cu mandatulu seu, ci a fostu silitu a-si luá refugiu la nationalitatile pe care mai antierti le amenintiá cu sfarmare.

Ce ironia a sortii este aceea, cà tocmai acela care amenintiá cu sfarmare nationalitatile nemagiare, se se sfarme pe sine insusi, (risete si aprobari in stang'a), pe candu nationalitatile amenintiate, de si necajite până la mórte, totu mai traiescu.

E dreptu cà dlui Tisza i-a succesu, prin special'a lege electorala din Transilvani'a, nascocita chiaru numai contra romaniloru, a face pe romanii ardeleni, cá se remana si pe mai departe in passivitatea reu practicata, — pe candu de alta parte romanii ungureni, urindu-li-se de lungile si sterpele certe, in mai multe parti s'au abtenu delu alegeri, care si asia nu avea vreunu scopu, i-a succesu dicu, dlui Tisza, afóra de seracire generala, a scóte pe romani de pe tóte terenele vietiei publico-politice, si a 'i impinge intr'o apathia aprópe completa; dér' eu ilu întrebu: bine si corectu au fostu acésta, mai alesu acuma, pe candu patri'a are cea mai mare trebuintia de bracia si inteleginti'a fia-carui fiu alu ei?

Dupa acésta diversiune, — si dupa ce nu speru, séu in casulu celu mai bunu, nu credu, cà dlu ministru-presiedinte 'mi va dá unu respunsu sinceru, relativu la politic'a sa esterna, me voiu

nisuí eu a ve ilustrá politic'a esterna a dsale, respundiendu insumi, la intrebarea pusa mai in susu.

Nu este greu a ghici, si a dá adeveratulu nume politice sale esterne. Ea este, — numindu-o cu crutiare, — politica slava, numindu-o inse, pe adeveratulu ei nume, ea este politica moscovita.

Si in acésta convictiune, afóra de cunoscutele proceduri consunatórie, — m'a intaritu si proiectulu de adresa a condeputatiloru croati, si cu deosebire motivarea acelei adrese, prin care aceea si se recomanda cá cea mai corespundiatória starea politice de adi.

Spre documentarea acestei asertiuni, fia-mi permis a me provocá la descoperirile facute de ministru de esterne din Romani'a dlu Cogalniceanu, relative la rapirea Basarabiei. Si fiindu-cà acele descoperiri au aparutu dejá si in diuarele magiare si anume in „Egyetértés“ Nr. 325, sum in stare a vi le citá si in unguresce (cetesce).

Aceste, onor. casa, arata mai pre susu de orice indoiéla, ca dupa conjuratiunea dela Reichstadt politic'a nóstra esterna s'a trasu pe calapodu muscalescu si a servitu intereselor muscalescu.

Acésta politica esterna o a inauguratu contele Andrassy, cu sarutarea sangerósei mani a Tiarului albu (risete si aprobari in stang'a). Cu acea sarutare fatala si-a vendutu, precum Iuda pe Cristu, natiunea sa, si pe confederatulu naturale alu natiunei sale, pe romani (aprobari in stang'a).

Este sciutu si aceea, cà Romani'a inainte de a trece armat'a sa peste Dunare, a facutu intrebare in asta privintia la Vien'a, si numai dupa directele indemnari primite de acolo, a purcesu mai departe. Acestu faptu este secretu publicu in Romani'a, ceea ce speru cà de altminte cavaleresculu nostru ministru de esterne nu va póte desminti.

Si serman'a Romani'a, in mani'a tuturor acestoru fapte complinite, cátra cine se adreséda totu-deauna, de câte ori colosulu dela nordu o stringe cátra sine? Cátra Austro-Ungari'a, cátra singurulu si naturalulu, dér' infidelulu seu aliatu.

O Dómne! ce alta ar fi positiunea de astadi in Austro-Ungari'a, chiaru si in interesulu esistentiei sale, daca nu lasá Romani'a préda, ci prin sincera aperare a ei, asigurá esistentia sa propria.

Dreptu proba, fia-mi permis a me provocá la remarcabilulu discursu, ce dlu generalulu Türr a tinutu la 17 Novembre a. c. relativu la cestiunea orientala. Dsa cunósce bine intregu orientulu; dreptu aceea, cunoscutiele lui speciale merita ca se punemu pondu mare pe cele ce dice dsa despre Romani'a. Fara cá eu se primescu principiile profesate de dlu Türr, se-lu vedemu ce dice (cetesce).

Onor. Casa! Numai o reflecsiune am se mai facu la unu pasagiu din vorbirea dlu m.-presiedinte, tinuta in siedinti'a de alalta-eri; aceea suna asia:

„Eu dara am afluatulu garanti'a ce am cautatu, de o parte in aceea, cà ori-candu s'ar nimici imperiulu otomanu, popórale neslave din orientu au pe cine a se radiamá, cá se nu-i cutropéscá marea, si cá se póta remané, romani, greci s. c. l.“

Intru adeveru, multu cinismu trebuie se aibe dlu Tisza, déca in urm'a asupritórei si tradatórei sale politice de până acum, mai crede cà romanii séu grecii aru fi atátu de neghiobi, cá se créda vorbeloru lui si ar concrede esistentia loru gratiei sale muscalescu.

In fine, on. casa, cu fratiésca incredere ve rogu, luati in seriósá bagare de séma gravele pericole ce amenintia cu perire esistentia natiunei romane si a celei magiare, cà-ci am firm'a convictiune, cà déca aceste doue popóra mai au vietia si misiune culturala in orientu, atunci aceea se póte ajunge numai prin aparare recipróca, contra inimiculu de mórte, inimiculu comunu.

Si cá se se intemple acésta, acum in ór'a a 12 smulgeti, prin poterniculu votu alu dvóstra, poterea din man'a gubernului, si nimiciti sistemulu actualu ce ni amenintia pe toti cu perire (aprobari in stang'a).

La situatiune.

Unu ministeriu demissionatu, care este insarcinatu cu gerarea afaceriloru in modu provisoriu, adópta adres'a proiectata cá respunsu la mesagiulu imperiale, nu a maioritatii parlamentarie, ci a opoitiunei, care condamna politic'a gubernului si dupa ce acelu proiectu de adresa se primesce d'abea cu o maioritate de 22 voturi, continua a mai guberná. Acésta anomalia constitutională si parlamentara o vedemu practisandu-se de catra d. Colomanu Tisza in regatulu constitutionalu alu lui St. Stefanu. In ori ce altu statu adeveratu constitutionalu fatia cu o astfelu de situatiune parlamentara, cabinetulu

si-ar cere demisiunea, séu ar dissólve parlamentulu. La noi inse in „monarchi'a improbabilitatiloru si a provisorului“, se pare ca gubernulu actualu voiesce se ofere lunei civilizate unu raru esemplu, cum unu gubernu póte duce parlamentarismulu la absurdu pe calea cea mai constitutională. Eata intre altele cum caracteriséda veteranulu patriotu magiaru d. Franciscu Pulsky situatiunea interna a regatului magiaru in memorabilulu seu discursu tienutu in Segedinu, cu ocaziunea candidarei sale de deputatu:

„Natiunea magiara nu mai contésa pe cuvintulu barbatiloru sei de statu, cari proclama ocupatiunea; ea numai contésa pe reprezentantii sei, acaroru adresa ecuivoca o potu acceptá totu asia de bine partisanii cá si contrarii ocupatiunei; ea nu mai contésa pe o representatiune care permise, cá interesele cele mai mari ale tiei se fia abandonate la votulu delegatiuniloru, ceea ce este identicu cu primulu pasu spre parlamentu centralu. Luarea provinciiloru slave Bosni'a si Hertiegovin'a ne amenintia nu numai nationalitatea nóstra, dara si esistentia nóstra cá statu. Dejá cehii se misca, pentru ca ei simtu, ca va se se inauguredie in monarchia o politica germano-ungaro-slava, careia i netediescu calea si barbati de statu magiari. Dunarea nu trece pe langa Seravievo spre Marea négra; politic'a nóstra esterna deci se fia condusa asia, ca antagonismulu, care au instreinatulu in decursulu aniloru pe natiunea magiara de cea romana se incetese, pentru-cá Romani'a se afle unu sprijinu in monarchi'a nóstra si cá in Serbi'a influinti'a monarchiei nóstre se inlocuiesca pe cea russéca. Tient'a finala a politice nóstre se nu fia sinulu de mare dela Salonicu, ci libertatea Dunarei, o aliantia cu poteri apusene si amicitia Romaniei. Numai asia vomu potea stabili o bariera in contra panslavismului. Prin anecsiunea Bosniei in totu casulu se va schimbá bas'a dualistica si o noua impacare se va face pe de nou creat'a basa a statului de dreptu.“

Dara si acestu limbagiu de Casandra alu lui Franciscu Pulsky va fi o voce in pustiu, pentru ca precum o a declaratulu comite Andrassy ieri in delegatiuni, Austro-Ungari'a trebuie se anecese acele doue provincii slave, pentru ca asia ii dictéda interesele sale. Dara care sunt acele interese imperiose ale monarchiei, despre acestea ilustrulu ministru de esterne a observatu o tacere nici decum elocenta. De si densulu a promis delegatiuniloru ca le va face óresicari revelatiuni, in urm'a carora voru fi necesitate se recunósca si se aprobese politic'a sa esterna, totusi densulu nici in lung'a sa vorbire tienuta in 30 l. tr. in comisiunea bugetara a delegatiunei nemtiesci nu si-au implinitu promisiunea. In acea cuventare lunga cátu o di de véra, comite Andrassy nu reveléda nici-unu secretu politicu, ci se marginesce simplu numai a constata ceea ce erau de multu cunoscutu. In espunerea sa, densulu face éra istoriculu crizei orientale, alu faselor prin care a trecut si alu rezultatelor ce a obtienutu Austro-Ungari'a dela congresulu din Berlinu.

Delegatii centralisti, cari sunt matadorii fostulu partidu, „fidelu constitutiunei“, condusi de dr. Herbst provocara in delegatiunea nemtiesca unu conflictu constitutionalu, refusandu votarea indemnatiunii pentru cele 41 milióne chieluite cu ocuparea preste creditulu votatu de 60 milióne, contestandu delegatiuniloru competinti'a de a votá nisce credite, care n'au fostu incuviintiate de catra parlamentele dualistice. In fati'a acestei opoitiuni la care comite Andrassy nu se asteptá, s'au vediatu necesitatu a-si retrage proiectele sale, cu atatu mai vertosu, ca delegatii Reichsratului din Vien'a declarara, ca la din contra ei voru parasi delegatiunile.

Din tóte acestea se póte vedea, ca nesiguran-tia situatiunei atatu interne catu si esterne a monarchiei continua a durá. Ea in tempulu din urma au ajunsu a fi asia de critica si innabusitóre, încátu rapi in fine si proverbial'a linisce olimpica a nerviloru comitelui Andrassy, acarui agitatie a crescutu asia de multu, ca pentru cá se póta dormi nóptea, trebuie acuma in capu de érna se ia bai de apa rece. Se pare deci, ca multu laudat'a sa politica „din casu in casu“ s'au incurcatu reu si ca din poesi'a politice sale nu i-au mai remasu decatu flegm'a desamagiriloru, care pentru popórale monarchiei se metamorfóséda in enormulu deficitu bugetariu.

In afara isolati si amentiatu de valurile panslavismului fanatisatu, éra inlaintu o confusiune babilonica ce este productulu conflictelor, alu criseloru si alu rivalitatiloru ce se nascura in aceési

*) Adeca mai tóte colegiile electorali compuse din elementu magiaru, sau cu maioritate preponderanta magiara, au alesu barbati din opoitiune. Not'a Red.

di in care se sanctiona sistemul actualu de guvernare, acésta este situatiunea la care se afla redusa monarchia austro-ungara. Nu este vin'a cronicariului, déca elu pre langa tóta buna-vointia si nepreocuparea nu póte descoperi sórele stralucitoru si incalditoru, ci vede numai norii cei negrii, cari prevestecu furtune mari si grele. Nu este vin'a popóraloru acestei monarchii, déca comitele Andrassy au pasitu pe scen'a politica cu unu secolu séu mai tardiu séu mai curendu decatu cum ar fi trebuita si fi venitu. Dara este vin'a sa, déca densulu nu voiesce se recunósca si se se convinga despre aceea, ca poporale acestei monarchii nu sunt inca mature pentru idealulu seu politicu.

Romania.

Ocuparea Dobrogei. Brail'a 14 Noembre. Maria Sa, in capulu ostirii, a asistatu la servitiulu divin. Dupa acésta a inspectatu ostirea care apoi a defilatu. S'a cetitu ordinulu de di, care a fostu salutatu cu viue si unanime aclamatiuni.

La una óra dupa amiadi, Maria Sa se aflá pe batelulu Stefanu celu Mare, asistandu la trecerea ostirii.

La doue óre armat'a si autoritatile romane erau pe pamentulu Dobrogei.

Multimea, adunata din tóte partile, salutá cu entusiasmu sosirea ocupatiunii romane.

Celu pucinu acestu entusiasmu de nimeni nu póte fi banuitu, pentrucá nimeni n'a fostu pe celualtu tiermu alu Dunarei care se ne pregatésca o asemenea primire. „Romanulu“.

Din Dobrogea.

Sciri particulare ale „Romanului.“

Macinu, 15 Noembre. — D. generale Angelescu comandantele divisiunii trecuta in Dobrogea, a visitatu astadi Macinulu.

In acestu orasiu, s'a stabilitu cá garnisóna o parte din regimentulu 6 de linia.

Primirea ce s'a facutu trupeloru a fostu din cele mai voiose.

Se lucrésca cu multa staruintia pentru restabilirea comunicatiunilor telegrafice si postale si mi se spune cu siguranta ca, de mane séra, voru incepe a functioná liniile telegrafice Macinu-Harsiov'a si Macinu-Isacce-Tulcea.

Servitiulu postalu intre Braila si Macinu incepe de poi-mane (Vineri).

D. ministru de esterne a primitu eri, la 8 óre séra, urmatórea depesia dela d. Nicu Catargi, primulu delegatu alu comisiunii insarcinata cu primirea Dobrogei: Tulcea.

„Domnule ministru,

„Comisiunea a sositu astadi in Tulcea la 3 óre dupa amédi. Tóta poporatiunea a esitu intru intempnare nóstra. Gubernatorulu Dobrogei, corpulu consularu, arhierii cu totu clerulu ne au primitu la portu dorindu-ne buna-venire. Eu le amu multumitu in numele A. S. R. Domnitorulu si alu tierii si 'i amu asicurat in numele guvernului ca missiunea Romaniei in nou'a sa provincie va fi aceia a infratirii si a civilisatiunei.“

„N. Catargi.“

(Monitorulu).

Inaltu ordine de di.

Ostasi,

Marele poteri europene, prin tractatulu din Berlinu, au unitu cu Romania'a, Dobrogea, posesiunea vechilor nostri Domni.

Astadi, voi puneti piciorulu pe acestu pamentu, care redevine tíera romana.

Voi nu intrati in Dobrogea cá cuceritori, ci intrati cá amici, cá frati, ai onoru locitori cari de acum sunt concetatenii vostri.

Ostasi! In nou'a Romanie, voi veti gasi o poporatiune in cea mai mare parte romana. Déru veti gasi si locitori de altu nému, de alta religiune. Toti acésta, devenindu membri ai statului romanu, au dreptu de o potriua la protectiunea, la iubirea vóstra.

Intre acésta veti aflá si poporatiuni musulmane, acaroru religiune, familie, moravuri se deosibescu de ale nóstre, Eu cu dinadinsu ve recomandú de a le respectá.

Fiti in midiloculu nouilor vostri concetateni ceia ce ati fostu pana acum si in tempu de pace cá si pe campulu de onóre, ceia ce cu mandrie constatu ca ve recunósce astadi Europ'a intréga, adica modelu de bravura si de disciplina, aperatorii drepturilor Romaniei si inainte-mergetorii legalitatii si civilisatiunei europene.

Cale buna déru, ostasiloru, si Domnedieu se ve portéga!

Cugetarile Mele cele mai afectuóse sunt nedespártite de voi.

Se traiésca Romania'a!

Datu in Braila, la 14 Noembre, anulu 1878.

Carolú.

Mesagiulu de deschiderea Corpurilor legiuitóre.

Domniloru senatori,
Domniloru deputati,

Dupa o scurtu intrerupere, lucrarile d-vóstre legislative reincepu la termenulu prevediutu de Constitutiune.

Concursulu d-vóstre, pururea bine primitu, ne este astadi mai trebitoru de catu ori-candu.

Multiamita otaririi unanime a marilor poteri europene de a asicurar pacea lumii prin aplicarea sincera a tractatului din Berlinu, resbelulu nu ne mai amenintia si Romania'a póte acum a-si intrebuintia éراسi activitatea in desvoltarea inbunatatirilor sale din intru.

Domniloru senatori,
Domniloru deputati,

Romania'a intrata astadi cu deplinetate in familia stateloru de sine statatóre.

Independinti'a sa este astadi recunoscuta de intréga Europ'a! Tóte marile poteri ne dau nocontenitu dovedi de bun'a lorú vointia si de viulu interesu ce pórtá la desvoltarea si intarirea statului romanu, in nouele conditiuni ce-'i s'au creatu prin actulu internationalu dela Berlinu.

Delegatulu Romaniei lucrésca alaturea cu delegatii marilor poteri in sinulu comisiunii europene, careia este incredintiata libertatea si inbunatatirea navigatiunei marelui nostru fluviu.

Autoritatile nóstre si armat'a romana, subt ochii Mei, au trecutú ieri Dunarea spre a luá in posesiune Dobrogea, care prin tractatulu din Berlinu s'a aneasatu Romaniei.

Organisatiunea provisorie a acestei noua provincii este in cale de a fi indeplinita.

Poterile limitrofe au regulatu representatiunea lorú diplomatica pe langa statulu romanu, in conformitate cu noua situatiune a Romaniei independente.

Noi amu respunsu cu reciprocitate.

In deosebi simtu multiamirea de a ve anuciá, ca relatiunile Mele cu Maiestatea Sa imperatorele Otomanilor s'au restatornicitu, pe piciorulu unei depline amicitii, si conformu cu prerogativele stateloru independente.

Am ferm'a convictiune ca si cele-l-alte mari poteri voru urmá in curendu esemplulu stateloru limitrofe.

Grabnic'a si oficial'a statornicire a relatiunilor diplomatice intre aceste state si intre Romania'a atarna in parte si de d-vóstra.

In adevéru, in ultim'a sesiune estraordinara, d-vóstra patrioticu si intieptu ati primitu tractatulu din Berlinu in tóte dispositiunile sale privitóre la Romania'a.

Ceia-ce era de competintia d-vóstre ati facutu, ati indeplinitu. Mai apartiene inse d-vóstre de a pune, conformu cu Constitutiunea nóstra tíer'a in positiune de a si dá acele Camere de revisiune, carora singure revine modificarea articoleloru constitutionale.

Inplinindu d-vóstra si acésta ultima indatorire cu aceiasi lealitate, care a presidatu la tóte lucrarile d-vóstre, amu ferm'a convictiune ca voru dispáre ori-ce greutati, la statornicirea relatiunilor diplomatice a tuturor marilor poteri cu statulu romanu.

Astu-felu, pe calea constitutionale, d-vóstra veti pune in curendu tíer'a in positiune de a corespunde la asteptarile Europei, la interesulu moralu, care insi Romania' ilu-au, de a face se dispára din constitutiunea nóstra principulu ne mai potriuitu cu luminele secolulu, acelu alu neegalitatii politice pentru cauza de religiune.

In intervalulu inplinerii procedurii ce Constitutiunea nóstra prevede in acésta materie, activitatea d-vóstre nu va fi zadarnicita. Din potriua, ea va fi reclamata de mai multe reforme, ce imperiosu trebuie a fi introduse in deosebitele ramuri ale servitiului publicu.

Cu tóte greutatile politice, prin care amu trecutú in midiloculu unui mare resbelu, multiamita energiei natiunii, a desvoltarii resurseloru nóstre si-a economiei ce a presidatu la chieltuiei, starea nóstra financiara este mai buna de catu ea era in ultimii nostri ani de pace. Acésta veti constata-o cu ocaziunea studiarii situatiunii financiare.

Legea comunala, care se astépta de tíera cu o legitima nerabdare, este deja in parte votata. D-vóstra nu veti voi a lasa necompleta lucrarea inceputa.

Prin bravur'a, prin abnegatiunea ce mai cu deosebire a aretatu poporatiunea nóstra rurala in tempulu resbelulu, ea a dobanditu titluri noui la tóta ingrijirea d-vóstre.

Pentru desvoltarea buneii stari a acestei poporatiunii, care in tempu de pace este insasi bogati'a statului, éru in tempu de resbelu a fostu fal'a natiunii romane, este neaperatu d'a se votá mai multe legi si institutiuni economice.

Mai presusu de tóte, d-vóstra ve veti grabi d'a inzestra tíer'a cu justitia poporara, cu legea organisatiei judecatoriloru de pace, alu careia proiectu vi s'a prezentatu inca din sesiunea trecuta de ministrulu de justitie.

Totu de-o-data, pentru a se stabili mai bine echilibrulu poteriloru in statu, si a se dá justitiabililoru mai mari garantii de o buna si nepartinitóre justitie, este credu, neaperatu cá principulu inamovibilitatii se fia intinsu si la celelalte trepte judecatoriesci, si cá responsabilitatea magistratului inamovibilu se devia o realitate pentru toti, de susu si pana josu.

In acestu sensu, ministrulu de justitie ve va presentá, in sesiunea acésta, unu proiectu de lege, care se recomanda la tóta seriósá d-vóstre atentiune.

Esperienti'a dobandita pe campulu de bataia ne-a aretatu inbunatatirile care se reclama de organisatiunea poterei nóstre armate. Pentru grabnic'a introducere a acestoru inbunatatiri, Eu comtesu pe patrioticulu d-vóstre zelú.

Gubernulu Meu, de mai multu tempu, are pregatite proiecte de legi pentru crutiarea paduriloru si pentru exploatarea mineloru. N'amu nevoia de a ve des-

fasiurá catu este de necesaru pentru interesele nóstre economice cá, cu o óra mai inainte, aceste proiecte se se prefaca in legi positive.

Grabnic'a unire a sistemului cailoru nóstre ferate cu calea ferata Cernavoda-Kustendje este imperiosu reclamata de interesele nóstre politice si comerciale. Ministerulu va supune maturaie d-vóstre chibzuiru cuvenitulu proiectu de lege intru acésta.

In fia-care sesiune, d-vóstra ati datu unu patrioticu si energicu concursu respandirei instructiunei publice, atatu de trebuinciósa pentru desvoltarea fortieloru intelectuale si morale ale natiunei. Am ferm'a convictiune ca, si in acésta sesiune, scólele nóstre voru gasi in d-vóstra puternici sprijinitori.

Domniloru senatori,
Domniloru deputati,

Cum vedeti, dinainte d-vóstre se desfasiura o campia intinsa de activitate si de folositóre lucrari. D-vóstra si asta data, cá totudéuna, ve veti aretá demni de frumósá missiune ce ve este incredintiata, aceia de a satisfacere trebuintiele nationale, morale si materiale ale iubitei nóstre tíeri.

In tempulu legislaturii d-vóstre, mari si europene evenimente s'au petrecutu la hotarele si in intrulu Romaniei. De si cu crude sacrificie, natiunea romana a esitu inse dip midiloculu acestoru grave eveniminte mai libera, mai puternica si mat stimata de catu totudéuna.

D-vóstra ati luatú parte la aceste eveniminte. D-vóstra ati seversitu mari fapte; ati proclamatú si intemeiatu independinti'a Statului romanu ati sprijinitu cu barbatia si cu demnitate drepturile nóstre nationale. Prin eroismulu soldatiloru nostri pe campulu de bataie, prin abnegatiunea si sacrificiele de totu felulu ale filorú acestei tíeri, prin luminatulu si patrioticulu d-vóstre concursu, Romania si-a redobanditu astadi, intre natiuni, loculu pe care odinióra 'lu avea in tempurile de marire ale istoriei sale. Meritulu acestui insemnatu evenimentu revine in mare parte d-vóstre.

Fiti déru sicuri ca, precum posteritatea nu va uitá marile acte ce s'au seversitu in dilele nóstre, asemenea istori'a nu va sterge de pe paginile sale numele acelorú, care au lucratu inpreuna la indeplinirea lorú.

Am déru credintia ca d-vóstra, precum ati bine percursu, asemenea veti bine seversi carier'a d-vóstre legislativa.

Si déru, urandu bunu succesu activitatii d-vóstre, rogu pe Domnedieu cá se bine-cuvintese lucrarile d-vóstre parlamentare, pentru binele si prosperitatea mamei nóstre comune: iubít'a nóstra Romania.

Sesiunea ordinara a Camereloru legislative este deschisa.

Carolú.

(Urméza semnaturile ministriloru.)

Trecerea in Dobrogea.

A. S. R. Domnulu a sositu la Braila ieri diminétia la ora 9 si a fostu primitu la gara de autoritatile civile si militare, si d'unu publicu fórté numerosu, cari l'au salutatu cu entusiasmu si caldura.

A. S. R. a incalcatu si a mersu in campia unde s'aflau asiediate trupele, le a trecutú in revista si apoi a asistatu la servitiulu divin, seversitu de Em. Sa episcopulu Melchisedecu.

In urma, s'a inceputu mersulu spre orasiu.

A. S. R. Domnulu a intratu in Braila in fruntea ostirei si in mijloculu urariloru calduróse ale poporatiunii; a primitu defilarea s'apoi s'a coboritu la portu, cá se asiste la inbarcarea trupeloru.

Unu tunetu de urari a isbucnitú din tóte pepturile candu celu d'antaiu vasu cu trupe a pornitu spre tiermulu dobrogénu. Tienut'a ostirei era admirabile; pe faci'a tutoru se vedea bucuri'a; fia-care soldatu parea unu veteranu, cu deplina consciintia de ceea ce póte face.

Desbarcarea trupeloru pe tiermulu Dobrogei a fostu intempinata de poporatiune cu bucuria si cu urari d'unu adevératu entusiasmu.

M. S. R., s'a urcatu pe vaporulu Stefanu celu Mare inositu de statulu seu maioru, de autoritati si parte din cetatieni, si a trecutú la Ghecetu in Dobrogea.

Acolo a trecutú din nou in revista trupele cari debarcasera, apoi si-a luatú diua buna de la ele si s'a reintorsu la vaporu inositu de caldurósele urari ale ostirei si ale poporatiunii.

La 3 óre p. m. A. S. R. a pornitu apoi spre Bucuresci, totu in mijloculu aceluasi entusiasmu alu poporatiunii cá si la sosire.

Diu'a de ieri a fostu o di de serbatóre nu numai pentru Braila, ci si pentru poporatiunea din Dobrogea.

Pe la 5 óre séra, candu ni s'au tramisu aceste amenunte, trupele isi urmau trecerea.

„Romanulu.“

Proclamatinea romana catra poporatiunile din Dobrogea.

Noi Carolu I.

Prin grati'a lui D-dieu si vointia nationala Domnu alu Romaniloru.

La toti de facia si viitoru sanetate!

Locuitoriloru Dobrogei.

Marele poteri europene, prin tractatulu din Berlinu au unitu tíer'a vóstra cu Romania'a.

Noi nu intramu in otarele vóstre, trase de Europ'a, cá cuceritori, déru, o sciti si voi, multu sange romanescu s'a versatu pentru desrobirea popóreloru din drépt'a Dunarei.

Locuitoriloru de ori-ce nationalitate si religiune, Dobrogea vechia posesiune alui Mircea-celu-Betranu si alui Stefanu-celu-Mare, de astadi face parte din Romania'a. Voi de acum atarnati de unu statu,

unde nu vointi'a arbitrara, ci numai legea desbatuta si incuviintata de natiune otaresce si ocarmuesce. Cele mai sante si mai scumpe bunuri ale omenirii, vieti'a, onorea si proprietatea sunt puse sub scutul unei constitutii, pe care ne o rivnescu multe natii straine. Religiunea vóstra, famili'a vóstra, pragulu casei vóstre voru fi aperate de legile nóstre si nimené nu le va potea lovi fara a-si primi leguit'a pedépsa.

Locuitori musulmani! Dreptatea Romaniei nu cumósce deosebire de nému si de religiune. Credinti'a vóstra, famili'a vóstra voru fi aperate de-o potriua cá si ale crestinilor. Afacerile religiunei si ale familiei voru fi pentru voi incredintiate apeararii muftiloru si judecatoriloru alesi din némulu si legea vóstra.

Si crestini, si musulmani, primiti déra cu incredere autoritatile romane; ele vinu cu a-ume insarcinare de a pune capetu dureróseloru incercari prin care ati trecut, de a vindeca ranele resbelului, de a apera persóna, averea si interesele vóstre legiuite, in sfrsitu de a ve desvoltá bun'a stare morale si materiale.

Armat'a romana, care intra in Dobrogea, n'are alta chiamare, de catu de a mantinea ordinea, si modelu de disciplina, de a ocroti pacinic'a vóstra vietuire.

Salutati déru cu iubire drapelulu romanu, care va fi pentru voi drapelulu libertatii, drapelulu dreptatii si alu pacii.

In curendu provinci'a vóstra, pe calea constitutionalé, va primi o organizatiune definitivá, care va tiené séma de trebuintele si de moravurile vóstre, care va asedia pe temelii statornice positiunea vóstra cetatienésca. Pana atunci autoritatile romane au cá antaia indatorire de a cercetá si indestulá trebuintele vóstre, de a ingriji de bunulu vostru traiu, de a ve face a iubi tier'a, la a careia sórta de acum este lipita si sórt'a vóstra.

Ca antaia dovada aparintesci nóstre ingrijiri pentru voi, a dorintiei nóstre de a usiura greutatile vóstre, noi desfiintiamu dijm'a de ori-ce natura pentru anulu 1879. Dela 1 Ianuariu 1880, ea va fi inlocuita prin o dare banésca, mai drépta si mai usiora pentru agricultori.

Emleaculu (impositu pe capitalulu imobiliaru din orasie si sate), impositulu pe venitul imobiliaru din orasie, temetuatulu (impositulu de 3 la suta asupra lucrului agricultoriloru si mestesiugariloru), impositulu asupra chiriei carciumeloru, cafeneleloru, bacanelor, hanuriloru, tóte aceste se voru preface dela 1 Ianuariu 1879 intr'o dare banésca mai usióra si mai drépta; éru bedelulu (impositu pentru scutirea din armata), darea entizalc (tacs'a de 2 si jumetate la suta pe vendiarea viteloru) si tacs'a pe mori se desfiintiesca cu totul.

Si déru, chiamandu bine-cuventarea celui a Totu-Poternicu, in numele si cu invoirea Europei, Noi luamu astadi in stapanire provinci'a Dobrogea, care devine si este tíera romana, si tramitendu-ve domnesc'a Nóstra salutare, ve uramu cá acésta di se devie, pentru acésta noua parte a Romaniei, inceputulu unui viitoru de pace si de infflorire, inceputulu bunului traiu si-a infratirii intre fiii aceleiasi tieri.

Datu-s'a in Bucuresci, la 14 Novembre, anulu gratiei 1878 si alu 13-lea alu Domniei Nóstre.

Carol.

Presedintele consiliulului ministriloru, ministru lu agriculturii, comericiului si lucrurilor publice si ad-interim la culte, I. C. Bratianu.

Ministru de externe, M. Cogalnicénu.

Ministru de externe, C. A. Rosetti.

Ministru de finantie, I. Campinénu.

Ministru de justitia, Eug. Stáescu.

Sciri diverse.

— † Zelosulu profesoru gimn. din Blasiu Teodoru Petrisioru a repausatu astadi la 7 óre a. m. in spitalulu civilu de aici.

— (Sessiunea universitatii sasesci) din anulu acesta s'au deschisu in 13/24 Novembre prin vice-presedintele Bedeus, comitele supremu d. Wächter, fiindu bolnavu.

— (In Fogarasiu) s'au alesu deputatu Ludovicu Pap din Kesi-Vasarhely.

— (Multiamita publica). Ecclesi'a greco-catholica romana dinu Glodu (Soosmezö) in Comitatu Solnocu-Doboca incepuse de mai multi ani a zidi o bisericá, si multiamita zelului mai multora, ba asia dicundu a intregi ecclesi, pe langa tóta saraci'a membriloru ecclesi nóstre, totusi cu ajutorulu bunului Domnediu a si ajunsu pana acuma la atáta, ca zidulu bisericei e gata, numai turnulu si coperisulu mai lipsesce.

Continuarea zidirei din lips'a baniloru nu au potutu merge inainte. Ilustrisimulu Domnu Ladislau Váida secretariu pensionatu din Clusiu, au adunatu bani spre

scopulu zidirei, si inca in un'a trecuta au adusu cu sine la Glodu 47 fl. adeca patru-dieci si siepte floreni v. a. ce au adunatu, imbiindu cu ei pe curatorele, dara sub aceia conditiune, cá banii se se intrebuintiedie numai pentru continuarea zidirei, voindu Domni'a sa insusi se védia cu ochii sei, ca ce se zidesce din acei bani.

Dupa-ce in sa ecclesi'a nóstra acuma nu dispune de alti bani, éra cu susu amintit'a suma de 47 fl. v. a. nu s'au potutu reincepe zidirea, cá zidariulu cere se fia baremu una séu doue sute de fl., asia cei 47 fl. adunati s'au depusu spre fructificare in „kisegitö pinztár egylet” din Clusiu prin ilustrisimulu domnu Ladislau Vajda despre care deposite a si sositu la man'a subcrisului curatoratu carticic'a „Bétéli könyveske”) sub Nro. 791, de unde se voru scóte numai atunci, candu la primavara ecclesi'a insasi va fi in stare a mai adaoge o suma spre continuarea edificarei.

Numele marinimosiloru barbati, cari au binevoitu a ajutá pe s. nóstra bisericá sunt urmatorii: Ilustrisimulu prea Santitulu Domnu Episcopu romanu gr. cath. din Lugosiu Dr. Victoru Mihalyi de Apsia, au binevoitu a darui 20 fl. Magnificulu Domnu prepositu din Lugosiu Stefanu Moldovanu au daruit 2 fl. Magnificulu Domnu Andreiu Liviu 1 fl. Magnificulu Domnu Gavrilu Popu 50 cr. Magnificulu Domnu Petru Popu 50 cr. Magnificulu Michailu Nagy 2 fl. Prea On. Magn. D. Dr Ioanu Maioru cons. pens. 1 fl. P. O. D. Nicolau Munteanu din Lugosiu 1 fl. P. O. D. Ioane Medincea din Lugosiu 50 cr. P. O. D. Zenoviu Bordanu 50 cr. Magn. D. Canonicu din Blasiu Ioanu N. Fekete 2 fl. Magn. D. Dr. Gregoriu Silasi profesoru de universitate din Clusiu 1 fl. Ilustrisimulu D. Capitanu supr. District. Alecsandru Bohetielu din Clusiu 10 fl. Ilustrisimulu D. Secretariu pensionatu Ladislau Vajda din Clusiu éra au mai datu 5 fl. — Sum'a totala 47 fl. v. a.

Esprimamu cea mai caldurósa a nóstra multiamita la toti susu laudatii contribuitori, dara mai virtosu ilustrisimulu D. Episcopu Dr. Victoru Mihalyi si Ilustrisimulu D. Capit. Supr. Alecsandru Bohetielu, cari au concursu spre ajutorarea bisericei nóstre cu deosebita generositate.

Listele de colecte se voru pastra pe vécuri in lad'a bisericei, éra din cei 47 fl. vomu zidi o anumita parte a turnulu cá se se scie in veci si pururea ca acea parte s'au edificatu tocma din banii incursi dela prea laudati dñii contribuenti.

Curatoratul S. bisericei romane gr. cath. din Glodu (Soosmezö) 22 Novembre 1878.

Mihaiu Bohatielu junior, jude, Antoniu Nemesiu, pr. gr. cath. coop. in Glodu, Alecsandru Hosszu, curatoru controlor. Ioanu Hosszu, parochu gr. cath. Carolu Vajda, curatoru supremu, Pap Ionu I. Grigore, Petru Rednicu, membrii curatoratului.

— (Multiamita publica). Aducu prin acésta multiamita mea sincera, dlui doctoru in medicina Heinrich Müller din Cohalmu, pentru-ca prin una cura simpla cu apa rece m'au curatu radicalu de unu morbu reumatica inviechitu, de care suferisemu 17 ani; si cá specialistu intru vindecarea bóleloru de urechi, me au curatu si de una urechie, de care suferisemu pana aprópe la asurdire. — Catu am fostu sub cur'a dsale am avutu ocaziune a me convinge despre laudabilulu succesu castigatu in cura si operatiunile sale aplicate la diferiti patienti de diferite morburu. —

Dreptu aceea subcrisulu conformu sinceriloru mele convingeri, me simtu obligatu a lu recomandá publiculu patimitoriu cá pe unu medicu de renume.

Cohalmu in 30 Novembre 1878.

Georgiu Boeriu,

c. r. supra-locotenente pensionatu.

— (Decoratiune). Din Vien'a i se scie „Romanulul” ca d. H. Bresnitz redactorele diariului „Der Osten,” unulu dintre cei mai zelosi luptatori ai causei romane, a fostu decoratu de principele Serbiei cu Crucea de oficiaru alu ordinulu Takov'a.

Agintele diplomaticu alu Serbiei, d. Zukic, veni in persóna in biuroulu de redactiune alu diariului „Der Osten,” spre a inmaná d-lui Bresnitz decoratiunea.

— (Notitie literare.) In dilele trecute a reapparutu „Scól'a Romana,” fóie lunara pentru inaintarea educatiunei si instructiunei. Edata si redactata de: Vasile Petri. Abonamentulu costa pe 1 anu 4 fl. éra pe 1/2 anu 2 fl. v. a. Eta sumariulu fasciórei I, pe Octobre a acestei publicatiuni serióse si demna de cea mai caldurósa inbratisiare din partea intregului publicu si cu deosebire a cercuriloru didactice: — Ioanu Amos Comenius. — Bancile de scóla (cu ilustratiuni). — Importanti'a si utilitatea studiului limbei romane. — Geometri'a in scól'a populara. — Din computulu cu frangeri vulgare. — Pentru primulu invetiamentu din istorie. — Cateva observatiuni relative la órele de lectura in scól'a populara. — Regule de tóte dilele pentru invetiatorii incipienti. — Ortografi'a cu semne. — Pentru „Scól'a romana.” — Varietati. — Bibliografie.

— „Foi'a scolastica” din Blasiu in Nr. 21 coprinde urmátorele materii: — Centenariulu lui Voltaire si Rousseau, (continuare). — Naratiuni din istori'a descopeririloru marine si continentali, (continuare). — Economicu, (capetu). — Geografi'a, cá obiectu de invetiamentu in scólele nóstre poporale.

— „Biserica si Scól'a,” din Aradu in Nr. 47 este de urmatorulu coprinu: — Iubirea facia de copii. — Cultur'a poporului si scól'a populara desvoltate istorice cu deosebita privire la Helveti'a. — Discursulu rostitu de capelanu Iosifu Ardeleanu la conferinti'a invetiatorésca cercuala a Chisneuluiu tienuta in B-Giula magiara la 16 Novembre 1878. — Descoperirea planetei Vulcanu, dupa „Revist'a Sciintifica.” — Program'a studiiloru din scólele primare rurale din Romani'a. — Imnu, poesie. — Diverse. — Concurse.

¹⁾ Pe romanesce: Reuniunea casei de ajutorie.

²⁾ Carticica de alocare.

— „Economulu” din Blasiu, Nr. 21 contine urmatorii articoli: — Ap'a in economie. — Despre Gunoiu si gunoire. — Ce-i de facutu cu holdele cari sunt prea rare. — Insemnatatea economica a Dobrogei pentru Transilvani'a. — Pastrarea cartofiloru si a napiiloru preste iérna. — Statistic'a Bucuresciloru. — Varietati.

— „Cartile Saténului Romanu,” Cartea 10 este de coprinulu urmatoriu: — Domnu tieri si amant'a, poesie. — Regule sanitare. — Si se nu fi suferatu? — poesie. — Cetatea de pétra. — Tiganulu la spenzuratóre, poveste din Bucovina. — Doine poporale. — Unele si Alte.

— „Predicatoriulu Saténului romanu” Nr. 10 contine: — Predica despre injurarea lui Domnediu. — Predica despre alegerea starei séu ocupatiunei in societatea omenésca. — Activitatea in paralelu cu neactivitatea. — Domnediu catra omu, poesie. — Catra cei avuti.

— „Program'a XIV a gimnasiului mare publicu romanu de religiunea ort. resarítenu si a celorlalte scóle secundare si primare impreunate cu acésta din Brasiovu pe anulu scol. 1877/8, publicata de St. Iosifu, directoru si profesoru. — Cuprinsulu: 1. a) Necrologu in memori'a Dir. decedatu Dr. I. G. Mesota. b) Discursu ténutu la 29 Iulie a. c. II. Sciri scolastice.

Asupra acestei publicatiuni interesante vomu reveni cu alta ocaziune.

— „Darea de séma asupra administratiunei comunale a orasiului Bucuresci” pe tempulu dela 1 Sept. 1877 pana la 1 Sept. 1878, citita consiliului comunalu de locotenentulu de primariu alu capitalei Ioanu Pr. Dumitrescu.

— „Statistic'a.” — Primari'a orasiului Bucuresci. Recensementulu executatu in anulu 1878.

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

29 Novembre.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	l. 99.25 b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%	101.—
Obligatiune de imprumutu domniale din 1871 cu 8%	98.75
Creditu fonciariu (hipot.) rurale cu 7%	91.70
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7%)	83.50
Imprumutulu municipale non (alu capit.) din 1875 cu 8%	95.50
Fondulu de pensii (per 300 l. a.) cu 10%	180.—
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	35.—
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6%	86.30
Daci'a, Compania de ascur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	180.—
Romani'a. Compania de ascur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	70.—

Dr. Nicolau Olariu

a deschisu cancelaria advocatuala in Sibiuu strad'a Poplacii mari (Quergasse) Nr. 25 etagiu primu.

(53) 1-3

Castigulu celu mare event. de	Anunciu de	Castigurile sunt garantate de Statu.
375,000 Marci.	Norocu !!!	

Invitare la participarea sortilor de castigu

alu marei loterie de bani, garantata de Statulu Hamburg, in care castigurile sicure trebuie se fia de preste

7 milioane 790,000 Marce.

Castigurile acestei loterie favorabila de bani, care conformu unui planu ficu cuprinde numai 82,500 losuri, sunt urmátorele si adeca:

Castigulu celu mare este eventualu de: 375,000 Marce.

1 Premie de 250,000 Marce	304 Castiguri à 2000 Marce
1 Castigu à 125,000 Marce	3 Castiguri à 1500 Marce
1 Castigu à 80,000 Marce	10 Castiguri à 1200 Marce
1 Castigu à 60,000 Marce	502 Castiguri à 1000 Marce
1 Castigu à 50,000 Marce	621 Castiguri à 500 Marce
1 Castigu à 40,000 Marce	37 Castiguri à 300 Marce
1 Castigu à 36,000 Marce	675 Castiguri à 250 Marce
3 Castiguri à 30,000 Marce	40 Castiguri à 200 Marce
1 Castigu à 25,000 Marce	36 Castiguri à 150 Marce
6 Castiguri à 20,000 Marce	22850 Castiguri à 138 Marce
6 Castiguri à 15,000 Marce	10 Castiguri à 135 Marce
1 Castigu à 12,000 Marce	1950 Castiguri à 124 Marce
24 Castiguri à 10,000 Marce	75 Castiguri à 120 Marce
2 Castiguri à 8,000 Marce	4 Castiguri à 100 Marce
3 Castiguri à 6,000 Marce	3450 Castiguri à 94 Marce
31 Castiguri à 5,000 Marce	3950 Castiguri à 67 Marce
61 Castiguri à 4,000 Marce	35 Castiguri à 50 Marce
4 Castiguri à 3,000 Marce	3950 Castiguri à 40 Marce
	3950 Castiguri à 20 Marce

Aceste castiguri ajungu in 7 serii in pucine luni la o tragere sigura.

Prima tragere a castiguriloru este ficata oficiosu pe diu'a de

11 si 12 Decembre a. c.

si costa (52) 4-4

intregulu losu originalu numai 3 fl. 40 cr. v. a., unu diumetate de losu originalu numai 1 fl. 70 cr. v. a., unu patraru de losu originalu numai — fl. 85 cr. v. a.

Aceste losuri originale garantate prin Statu, (c'ra nu promesse oprite) se espedésa pre langa tramitarea francata a pretiului, chiaru in cele mai indepartate regiuni.

Fiacare participatoru primesce fara ca se me provóce dela mine gratis pre langa losulu seu originalu si planulu originalu provediutu cu marc'a Statului si indata dupa tragere si list'a oficiosa a trageriloru.

Platirea si espedarea baniloru castigati la interesenti se face din partea mea directu, promptu si cu cea mai mare discretiune.

Orice comanda se pote face simplu prin asemnatiune — mandate — de posta.

Se se adreseze deci cu tóta increderea la

Samuel Heckscher senr.,

Banchieru si comptoaru de cambii in Hamburg.